

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
JAWAPAN OLEH YB DATUK SERI DR. S.SUBRAMANIAM
MENTERI KESIHATAN MALAYSIA**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK SAPAWI BIN AHMAD WASALI
[SIPITANG]
TARIKH : 26 NOVEMBER 2014
SOALAN :

YB Datuk Sapawi bin Ahmad Wasali [Sipitang] minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan pendekatan yang diambil untuk membendung penularan virus Ebola ke negara ini, termasuk kesiapsiagaan Crisis Preparedness and Response Centre (CPRC) Kebangsaan yang berfungsi memantau situasi penyakit ini dari semasa ke semasa.

Tuan Yang di-Pertua,

Penyakit virus Ebola (*Ebola virus disease*; EVD) adalah penyakit serius dengan kadar kematian yang tinggi. Penyakit ini boleh menjangkiti manusia dan juga haiwan, seperti kelawar dan monyet. EVD kali pertama dikesan dalam kalangan manusia pada tahun 1976 di Republik Demokratik Congo dan Sudan. Pada ketika ini, suatu kejadian wabak sedang berlaku, melibatkan 4 buah negara di Afrika Barat, iaitu Guinea, Sierra Leone, Liberia, Senegal dan Nigeria yang bermula semenjak Mac 2014. Sehingga 22 September 2014, sejumlah 5,864 kes EVD (meliputi kes *suspected*, *probable* dan *confirmed*) dengan 2,811 kematian telah

dilaporkan oleh negara-negara yang terlibat kepada pihak Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO).

Di Malaysia, EVD adalah salah satu penyakit yang perlu dinotifikasi di bawah Akta Pencegahan dan Kawalan Penyakit Berjangkit 1988 (Akta 342). Sekiranya ada kes yang disyaki sebagai jangkitan penyakit Ebola di Malaysia, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) sudah pun memperkukuhkan langkah kesiapsiagaan bagi menghadapi jangkitannya menerusi tindakan dan langkah-langkah berikut:

- a) Pasukan Kesihatan yang bertugas di Pintu Masuk Antarabangsa Negara bekerjasama rapat dengan pelbagai agensi berkaitan di peringkat tersebut bagi mengesan pelawat yang tiba dari negara terjejas dan menunjukkan sebarang gejala jangkitan. Ia dilaksanakan melalui pengukuhan sistem saringan kesihatan sediaada bagi penyakit *Yellow Fever*. Begitu juga, Kad Amaran Kesihatan (*Health Alert Card*) bagi EVD diedarkan kepada para pelawat yang tiba dari negara-negara berkenaan. Ia antara lain memberikan penekanan mengenai gejala jangkitan yang perlu diawasi dalam tempoh 21 hari selepas tiba di Malaysia dan mengingatkan mereka kepentingan untuk memaklumkan mengenai sejarah perjalanan dari negara yang terlibat kepada doktor yang merawat;
- b) KKM mengambil maklum mengenai kewujudan sebilangan kecil rakyat Malaysia yang bekerja di negara-negara terjejas dalam pelbagai sektor perkhidmatan. Sehubungan itu, hebahan nasihat kesihatan berkaitan EVD kepada golongan ini dilaksanakan dengan kerjasama pihak Kementerian Luar Negeri melalui

Kedutaan Besar Malaysia di negara-negara yang terlibat. Sekiranya mereka pulang ke Malaysia, butiran mengenai keputungan mereka akan dikongsikan dengan Pasukan Kesihatan yang bertugas di Pintu Masuk Antarabangsa Negara;

- c) Institusi pengajian tinggi awam (IPTA) dan swasta (IPTS) di Malaysia mempunyai kemasukan para pelajar antarabangsa dari negara Afrika dan ini meliputi negara-negara Afrika Barat yang terjejas dengan wabak EVD. Mengikut data yang dikongsikan oleh pihak Kementerian Pendidikan Malaysia, terdapat sejumlah lebih 7,000 pelajar dari Guinea, Liberia, Nigeria dan Sierra Leone yang kini sedang berada di IPTA mahupun IPTS seluruh negara. Kebanyakan daripadanya, iaitu sekitar 75% adalah merupakan pelajar di IPTS. Justeru, kerjasama diperolehi dari pihak Kementerian Pendidikan Malaysia melalui IPTA / IPTS untuk menjalankan pemantauan yang sewajarnya terhadap golongan pelajar tersebut. Begitu juga dengan hebahan nasihat kesihatan berkaitan EVD khususnya dalam kalangan para pelajar kemasukan baru dan pelajar dengan sejarah pulang ke negara asal dalam lingkungan 21 hari sebelumnya;
- d) *National Crisis Preparedness and Response Centre (CPRC)* menjalankan pemantauan perkembangan status kejadian EVD di Afrika Barat dan menyelaras kesiapsiagaan dan respon KKM bagi menghadapi potensi penularan penyakit EVD;
- e) Hebahan maklumat berkaitan jangkitan EVD dan langkah-langkah pencegahan serta kawalan infeksi yang sewajarnya diberikan penekanan kepada anggota kesihatan di semua peringkat

termasuk di Pintu Masuk Antarabangsa Negara. Adalah amat penting anggota-anggota kesihatan yang terlibat di dalam pengurusan pesakit seperti di Klinik Kesihatan, di hospital terutama kepada anggota di Jabatan Kecemasan, Wad Perubatan, Wad Pediatrik, Unit Rawatan Rapi, Jabatan Forensik dan makmal mengamalkan langkah-langkah pencegahan dan kawalan jangkitan yang optimum pada setiap masa. Begitu juga, dengan anggota perkhidmatan sokongan bukan klinikal;

- f) Memberi penekanan kepada anggota di semua peringkat termasuk di Pintu Masuk Antarabangsa Negara berkaitan pengurusan kes yang disyaki dijangkiti dengan menggunakan tatacara sebagaimana yang disarankan, meliputi proses pelaporan / notifikasi melalui saluran yang telah dikenalpasti dengan kadar segera secara serentak kepada pihak *Crisis Preparedness and Response Centre (CPRC)* Kebangsaan, Jabatan Kesihatan Negeri yang terlibat dan Pejabat Kesihatan Daerah berhampiran;
- g) Bersiap sedia dengan *Rapid Response Team (RRT)* dan *Rapid Assessment Team (RAT)* di peringkat daerah yang akan diaktifkan sekiranya terdapat pemakluman kes yang disyaki EVD, yang mengamalkan langkah-langkah pencegahan dan kawalan jangkitan yang optimum pada setiap masa semasa menjalankan siasatan kes dan kontak di lapangan. Bagi tujuan siasatan EVD, satu pasukan telah dikenalpasti dan dibentuk di peringkat daerah;
- h) Sebarang proses rujukan dan pemindahan pesakit yang disyaki dari mana-mana fasiliti kesihatan ke hospital dikenalpasti akan

menggunakan *designated ambulance* dan proses *disinfection* akan dilakukan di hospital yang menerima kes ini;

- i) Saringan pesakit di Klinik Kesihatan dan Jabatan Kecemasan hospital telah diperkukuhkan bagi memastikan kes-kes yang disyaki akan dirujuk dan dikendalikan dengan mematuhi langkah-langkah pencegahan dan kawalan jangkitan;
- j) Pengkhususan bagi pengurusan pesakit disyaki dijangkiti EVD meliputi rawatan di wad pengasingan di hospital Kerajaan dengan kemudahan yang diperlukan untuk memastikan risiko penularan wabak dalam kalangan anggota kesihatan yang merawat adalah terkawal;
- k) Kemudahan unit rawatan rapi turut dipertingkatkan dari segi pengurusan pesakit, rawatan dan kawalan jangkitan;
- l) Makmal di hospital-hospital Kerajaan dikenalpasti akan melakukan ujian-ujian makmal rutin bagi pesakit yang disyaki dijangkiti EVD dengan memastikan langkah-langkah pencegahan dan kawalan infeksi dipatuhi, manakala sampel klinikal bagi ujian pengesanan EVD perlu dihantar samada ke Institut Penyelidikan Perubatan (IMR) atau Makmal Kesihatan Awam Kebangsaan (MKAK) Sungai Buloh, Selangor sebagaimana ketetapan yang telah diputuskan; dan
- m) Penggunaan *personal protective equipment (PPE)* bagi semua anggota kesihatan yang terlibat diberikan penekanan dan *stockpile*

bagi menghadapi wabak adalah dipastikan mencukupi untuk menampung keperluan di fasiliti kesihatan masing-masing.

Selain pelbagai aktiviti kesiapsiagaan yang dilaksanakan oleh pihak KKM bagi menangani isu ini, pendekatan *multi-sectoral* juga digunakan. Ini melibatkan kerjasama rapat antara pihak KKM dengan pelbagai agensi lain yang berkaitan, di mana mereka juga perlu memainkan peranan masing-masing dalam mencegah kemungkinan jangkitan dan penularan EVD di Malaysia.

Mengambil kira musim haji yang sedang berlangsung juga, aktiviti komunikasi risiko berhubung isu ini telah diperkukuhkan di dalam masyarakat bagi menangani persoalan yang mungkin diajukan berkenaan risiko jangkitan EVD kepada jemaah haji Malaysia semasa berada di Tanah Suci. Ini dilaksanakan melalui kerjasama rapat yang telah sedia wujud di antara KKM dan Lembaga Tabung Haji Malaysia.

Pihak KKM sentiasa memantau perkembangan terkini kejadian EVD dan juga status polisi / tatacara yang dikeluarkan oleh pihak WHO yang berkaitan dengan jangkitan EVD. Maklumat berkaitan EVD boleh diperolehi di halaman utama laman web KKM (url: <https://www.moh.gov.my>) di ruangan 'Info Kesihatan' dan facebook CPRC (url: <https://www.facebook.com/kkmcprc>).